

REGULAMENT PRIVIND
EVALUAREA INTERNĂ ȘI ASIGURAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI.
SISTEMUL INSTITUȚIONAL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII

I. Dispoziții generale

Art. 1 – (1) În conformitate cu cadrul legislativ actual, evaluarea și asigurarea calității educației în învățământul superior se realizează prin două sisteme:

- a) *sistemul de evaluare și asigurare internă a calității educației*, elaborat și pus în practică de către fiecare furnizor de educație prin *Comisia de evaluare și asigurare a calității (CEAC)*;
- b) *sistemul de evaluare externă a calității educației*, elaborat și pus în practică la nivel național prin *Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS)*.

(2) Evaluarea externă a calității educației cuprinde:

- a) evaluarea capacității instituționale a organizației furnizoare de educație;
- b) evaluarea eficacității educaționale a organizației furnizoare de educație;
- c) evaluarea managementului calității la nivel instituțional;
- d) evaluarea calității programelor de studii oferite;
- e) evaluarea concordanței dintre evaluarea internă și situația reală;
- f) evaluarea comparativă interinstituțională a aceluiași tip de program de studii oferit de diferite organizații furnizoare de educație.

(3) Evaluarea și asigurarea internă a calității educației se realizează prin *Sistemul Instituțional de Management al Calității*, ce se instituie și se reglementează prin prezentul Regulament.

Art. 2 – (1) Sistemul Instituțional de Management al Calității (SIMC) reprezintă ansamblul coerent de mecanisme, proceduri, criterii, standarde și indicatori de performanță constituit prin adaptarea și detalierea *Metodologiei generale de asigurare a calității* la particularitățile Universității și la cerințele managementului instituțional al calității.

(2) SIMC se constituie în scopul realizării unei triple funcționalități:

- a) asigurarea compatibilității *sistemului intern de evaluare și asigurare a calității* cu *sistemul de evaluare externă a calității educației*, respectiv cu componentele, procesele și criteriile *Metodologiei generale de asigurare a calității educației*;
- b) transpunerea și detalierea *Metodologiei generale de evaluare și asigurare a calității educației* într-un sistem analitic și operațional de proceduri, criterii, standarde și indicatori, adaptat la particularitățile Universității, care să permită evaluarea, monitorizarea și asigurarea efectivă a calității la nivelul tuturor activităților și structurilor universitare;
- c) elaborarea și punerea în practică a elementelor de strategie proprie a Universității în materie de calitate a educației, în contextul strategiei generale de dezvoltare instituțională.

(3) SIMC cuprinde următoarele componente interdependente:

- a) domeniile fundamentale și criteriile de evaluare și asigurare a calității;
- b) sistemul de standarde și indicatori de performanță;
- c) structurile, mecanismele și responsabilitățile prin care se asigură elaborarea, implementarea și evaluarea managementului calității la nivel instituțional.

II. Conceptul, principiile și metodologia managementului calității

Art. 3 – (1) În accepțiunea SIMC, calitatea este un atribut al proceselor și al structurilor Universității definit, în esență, prin gradul în care sunt satisfăcute *așteptările beneficiarilor* și sunt îndeplinite *standardele de calitate* specifice serviciilor educaționale prestate de Universitate.

(2) Calitatea este un atribut relativ și contextual, care se impune, se evaluează și se asigură în condițiile unui mediu concurențial/competitiv, prin mecanisme analoge celor din economia de piață, în termenii raporturilor dintre *cerere și ofertă*, dintre *furnizori și beneficiari*.

(3) *Cererea* este forma concretă în care acționează nevoile de educație și se manifestă pe două segmente principale:

- a) cererea *la intrare*, concretizată în structura și numărul candidaților la admitere, respectiv persoanele care doresc și pot să urmeze oferta de programe educaționale a Universității;
- b) cererea *la ieșire*, concretizată în numărul și structura calificărilor sau/și posesorilor de diplome universitare cerute pe piața muncii.

(4) *Oferta* Universității este alcătuită din numărul, structura și nivelul *programelor de studii* sau în general, ale bunurilor și serviciilor educaționale pe care Universitatea le furnizează potențialilor beneficiari.

(5) *Beneficiarii direcți* ai Universității sunt studenții, masteranzii și doctoranzii, precum și orice alte persoane care urmează un program de formare inițială sau continuă în Universitate.

(6) *Beneficiarii indirecți* ai Universității sunt angajatorii, angajații, familiile beneficiarilor direcți, comunitatea socială locală și regională și, într-un sens larg, întreaga societate.

Art. 4 – (1) Calitatea este un *atribut comparativ* care rezultă prin *avantajul competitiv* dobândit prin calitate față de ceilalți furnizori de educație care acționează pe același segment de piață. În spiritul SIMC, aceasta înseamnă că un spor de calitate reușit de competitori echivalează cu o cădere comparativă a calității serviciilor Universității și va constitui un avertisment la adresa managementului calității instituției.

(2) Standardele și indicatorii de performanță privind calitatea se vor stabili la niveluri cel puțin comparative cu cele practicate de instituțiile real sau potențial concurente.

(3) Mecanismele interne de evaluare și asigurare a calității vor trebui să asigure capacitatea Universității de a rezista la *evaluarea comparativă interinstituțională a aceluiași tip de program de studiu oferit de diferite organizații furnizoare de educație*.

Art. 5 – (1) Calitatea este un *atribut sistemic* care vizează fiecare componentă instituțională și instituția în ansamblul ei, iar managementul instituțional al calității se fundamentează pe *principiul managementului calității totale*.

(2) Aplicarea acestui principiu presupune că nivelul de ansamblu al calității Universității este dat de nivelul celei mai slabe componente sub aspect calitativ. Sub raport practic, aplicarea acestui principiu presupune că nu va fi acceptată funcționarea unor componente instituționale sub nivelul *standardelor de referință* practicate la nivel instituțional.

(3) Aplicarea acestui principiu presupune, de asemenea, că nu există structuri universitare majore sau minore, iar evaluarea și asigurarea calității vor viza, în egală măsură, toate componentele și

articulațiile organizării instituționale.

Art. 6 – (1) Cadrul general privind domeniile, criteriile, standardele și procedurile de evaluare și asigurare a calității la nivelul sistemului național de învățământ superior este cuprins în Metodologia generală a evaluării și asigurării calității educației. Aceasta reprezintă documentul oficial, valabil la nivel național, aprobat prin hotărâri ale Guvernului, la propunerea ARACIS și cu avizul M.Ed.

(2) Potrivit *Metodologiei generale*, asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării. Acestea sunt exprimate în termeni de *cunoștințe, competențe, valori și atitudini* care se dobândesc prin parcurgerea și finalizarea unui program de studii.

(3) Metodologia asigurării calității educației se bazează pe relațiile ce se stabilesc între *cinci componente: criteriile, standardele, standardele de referință, indicatorii de performanță și calificările*.

- a) *Criteriul* este un reper ce se referă la un domeniu fundamental de organizare și funcționare a organizației furnizoare de educație.
- b) *Standardul* reprezintă descrierea cerințelor formulate în termen de reguli și rezultate care definesc *nivelul minim* obligatoriu de realizare a unei activități de educație.
- c) *Standardul de referință* reprezintă descrierea cerințelor care definesc *nivelul optim* de realizare a unei activități de educație, pe baza bunelor practici existente la nivel național, european sau mondial.
- d) *Indicatorul de performanță* este un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități de educație, prin raportare la standardele minimale și, respectiv, la standardele de referință.
- e) *Calificarea* definește rezultatul efectiv al învățării obținut prin parcurgerea și finalizarea unui program de studii.

(3) Potrivit *Metodologiei generale*, asigurarea calității educației vizează *trei domenii fundamentale*, pentru care se stabilesc criterii specifice: *capacitatea instituțională, eficacitatea educațională și managementul calității*.

(4) *Capacitatea instituțională* rezultă din organizarea internă și infrastructura disponibilă și este definită prin următoarele criterii:

- a) structurile instituționale, administrative și manageriale;
- b) baza materială;
- c) resursele umane.

(5) *Eficacitatea educațională* constă în mobilizarea de resurse în scopul obținerii rezultatelor așteptate ale învățării și este definită prin următoarele criterii:

- a) conținutul programelor de studii;
- b) rezultatele învățării;
- c) activitatea de cercetare științifică;
- d) activitatea financiară a instituției.

(6) *Managementul calității* desemnează ansamblul strategiilor, procedurilor și structurilor de evaluare și asigurare a calității și se concretizează în următoarele criterii:

- a) strategii și proceduri pentru asigurarea calității;
- b) proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate;
- c) proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării;
- d) proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral;
- e) accesibilitatea resurselor adecvate ale învățării;
- f) baza de date actualizată sistematic referitoare la asigurarea calității;
- g) transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite;
- h) funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației.

III. Capacitatea instituțională

Art. 7 – Evaluarea și asigurarea calității la nivelul capacității instituționale vizează criteriile, standardele și indicatorii de performanță privind *structurile universitare, administrative și manageriale, resursele umane și baza materială*.

Art. 8 – (1) Evaluarea și asigurarea calității la nivelul structurii și organizării instituționale vizează: *structurile universitare, academice și administrative, precum și organigrama Universității*.

(2) La nivelul *structurilor academice* (facultăți, departamente, unități de cercetare), evaluarea și asigurarea calității se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) concordanța structurilor cu tipurile și domeniile programelor de studii sau, după caz, ale programelor de cercetare;
- b) concordanța structurilor cu dimensiunile cantitative și calitative ale resurselor umane (studenți, cadre didactice, cercetători);
- c) dimensionarea și organizarea structurilor pentru o funcționalitate optimă;
- d) disponibilitatea resurselor financiare pentru susținerea structurilor existente sau propuse pentru înființare.

(3) La nivelul *structurilor administrative* (direcții, compartimente servicii, centre), evaluarea și asigurarea calității se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) concordanța structurilor administrative cu necesitățile de funcționare și administrare a Universității;
- b) dimensionarea volumului de muncă și a necesarului de posturi;
- c) distribuirea sarcinilor pe compartimente specializate;
- d) stabilirea subordonării ierarhice a fiecărui compartiment de muncă.

(4) *Organigrama Universității*, ca instrument sintetic al organizării instituționale, se evaluează printr-un sistem de standarde și indicatori privind:

- a) claritatea și transparența relațiilor funcționale, de sub- și supra-ordonare dintre structurile academice și cele administrative, dintre compartimentele tehnico-economice și de servicii;
- b) eficacitatea circuitului de adoptare, transmitere și aplicare a deciziilor;
- c) coerența și transparența rețelei de circulație a informației.

Art. 9 – (1) Evaluarea și asigurarea calității managementului instituțional vizează: *planificarea strategică, organismele de conducere și funcțiile de conducere*.

(2) *Planificarea strategică* la nivel instituțional și la nivelul structurilor de ordinul 1 (facultăți, departamente, unități autonome de cercetare) și, respectiv, *planurile strategice*, ca instrumente centrale al managementului strategic, se evaluează printr-un sistem de standarde și indicatori privind:

- a) condițiile și procedurile privind analiza nevoilor de educație;
- b) definirea obiectivelor strategice;
- c) proiectarea utilizării resurselor;
- d) stabilirea căilor și mijloacelor de realizare;
- e) structura documentelor de planificare;
- f) urmărirea și evaluarea realizării obiectivelor.

(3) La nivelul *Senatului Universității*, evaluarea și asigurarea calității se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) componența și organizarea activității acestuia;
- b) structura consiliilor și comisiilor Senatului;
- c) procedurile de adoptare și implementare a deciziilor;
- d) procedurile de urmărire și evaluare a efectelor deciziilor luate;
- e) sistemul de comunicare cu comunitatea academică;

(4) La nivelul *consiliilor* facultăților, departamentelor și unităților de cercetare, evaluarea și asigurarea calității se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) componența și organizarea activității acestora;
- b) procedurile de adoptare și implementare a deciziilor;
- c) urmărirea și evaluarea efectelor deciziilor luate;
- d) sistemul de comunicare cu structurile și personalul din subordine.

(5) Pentru *funcțiile de conducere academică* la nivel instituțional (rector, prorectori) și la nivelul structurilor universitare subordonate (decani, directori de departamente și de unități de cercetare), evaluarea și asigurarea calității se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) condițiile de ocupare și exercitare a acestor funcții;
- b) sferile de competențe și responsabilități;
- c) comportamentul managerial;
- d) criteriile de evaluare a actului managerial;

(6) Pentru *funcțiile de conducere administrativă* la nivel instituțional (director general administrativ, director adjunct, secretar șef, director centru) și la nivelul structurilor de ordinul 1 (administrator șef de facultate, secretar șef), evaluarea și asigurarea calității se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) condițiile de ocupare și exercitare a acestor funcții;
- b) sferile de competențe și responsabilități;
- c) criteriile de evaluare a prestației manageriale și profesionale;

Art. 10 – Evaluarea și asigurarea calității resurselor umane se realizează pe baza unui sistem de standarde și indicatori diferențiat în funcție de principalele categorii care alcătuiesc potențialul de resurse umane al Universității; *studenți, corpul profesoral și de cercetători, personalul economic și tehnico-administrativ*.

Art. 11 – Evaluarea și asigurarea calității privind studenții și, respectiv, *prestația profesională a studenților*, se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) *condițiile de admitere* și caracteristicile „la intrare” ale studenților;
- b) *condițiile de parcurgere și promovare* a disciplinelor, anilor și ciclurilor de studii, precum și a examenelor de finalizare a studiilor;
- c) *criteriile de evaluare* a performanțelor școlare, profesionale și de cercetare;
- d) *condițiile de stimulare a performanței înalte*, respectiv condițiile de obținere a subvențiilor de la bugetul de stat pentru finanțarea studiilor, a burselor de studii sau sociale, a facilităților sau stimulentele acordate de Universitate pentru promovarea performanțelor înalte.

Art. 12 – (1) Evaluarea și asigurarea calității corpului profesoral se realizează pe baza unui sistem multicriterial de standarde și indicatori care vizează: *prestația didactică, prestația științifică, recunoașterea academică, deontologia profesională*.

(2) Evaluarea și asigurarea calității *prestației didactice*, se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) strategiile didactice, metodele și mijloacele de învățământ folosite;
- b) conținutul științific;
- c) structurarea logică și psihologică a cunoștințelor;
- d) stilul de predare, relația profesor-studenți;
- e) metodele și condițiile evaluării studenților.

(3) *Evaluarea prestației didactice* se efectuează printr-un sistem complex de indicatori care cuprinde:

- a) evaluarea colegială, efectuată preferențial de către membrii colectivului de specialitate;
- b) evaluarea de către studenți;
- c) evaluarea din partea conducătorului direct (după caz, decan, director, rector).

(4) Evaluarea și asigurarea calității *prestației științifice* se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) nivelul temelor și activităților de cercetare (departamental, instituțional, național, internațional);
- b) atributele temelor de cercetare (noutate, originalitate, utilitate, relevanță, soliditate metodologică);
- c) granturile și contractele de cercetare, nivelul acestora (local, național, internațional), rolul deținut (director, membru al echipei), volumul finanțării, beneficiile directe sau indirecte aduse Universității;
- d) activitatea publicistică cu caracter științific (de specialitate), tipul publicațiilor (cărți, cursuri, studii), nivelul editurilor sau al editorilor (local, zonal, național, internațional), modalitatea editării (în regie proprie, prin contract cu edituri, prin finanțări interne sau externe), tirajul;
- e) participarea la conferințe naționale și internaționale;

(5) *Recunoașterea academică*, se evaluează printr-un sistem de indicatori care vizează:

- a) participarea în organisme academice și științifice naționale și internaționale;
- b) prezența în bibliografiile de specialitate cu lucrările proprii;
- c) activitatea ca profesor sau cercetător invitat la universități sau institute din țară și din străinătate;
- d) conducerea de doctorat și participarea în comisiile de doctorat;

(6) *Evaluarea prestației științifice și a recunoașterii academice* se efectuează pe baza unui sistem de standarde și indicatori diferențiat pe funcții (grade) didactice și de cercetare.

(7) *Deontologia profesională* a cadrului didactic se evaluează pe baza normelor cuprinse în *Codul de etică profesională* aprobat de Senat.

Art. 13 – (1) Evaluarea și asigurarea calității în domeniul bazei materiale se realizează pe baza unor standarde și indicatori care vizează:

- a) spațiile de învățământ: număr, suprafață, amplasare, utilități;
- b) adecvarea spațiilor la cerințele destinațiilor: amfiteatre pentru cursuri, săli pentru seminarii și laboratoare, biblioteci și săli de lectură, cabinete specializate;
- c) mobilierul școlar: estetică, funcționalitate, conformitate cu cerințele ergonomice;
- d) dotările pentru învățământ: mijloace de învățământ pentru predare, aparatură specifică pentru laboratoare, aparatură de teren;
- e) dotările pentru cercetare științifică;
- f) gradul de utilizare a spațiilor și dotărilor pentru învățământ și cercetare.

(2) Evaluarea și asigurarea calității în domeniul bazei materiale vizează și standarde și indicatori privind *investițiile în dotări*, cu referire la:

- a) ponderea cheltuielilor pentru dotări în totalul cheltuielilor;
- b) ponderea fondurilor destinate dotărilor în totalul veniturilor proprii sau în raport cu alte destinații ale acestor venituri.

IV. Eficacitatea educațională

Art. 14 – (1) Eficacitatea educațională este definită de raportul dintre rezultatele obținute și resursele utilizate și de corespondența dintre rezultate obținute și așteptările beneficiarilor. Eficacitatea educațională rezultă din acțiunea agregată a trei condiții:

- a) *raționalitatea* vizează *raportul resurse-nevoi* și constă în administrarea optimă a resurselor (educaționale, financiare, materiale) în condițiile unui raport optim dintre resurse permanent limitate și nevoi care depășesc în volum și în dinamică resursele;
- b) *utilitatea* vizează *rezultatele* sau *produsele* educației (competențe, calificări) și constă în calitatea rezultatelor de a răspunde unor nevoi reale și nesatisfăcute pe piața calificărilor sau/și a diplomelor universitare;

- c) *eficiența vizează raportul dintre eforturile depuse și efectele utile și constă în calitatea proceselor educaționale de produce aceleași rezultate cu eforturi mai mici sau de a genera un spor cantitativ și calitativ al rezultatelor mai mare decât creșterea eforturilor.*

(2) Eficacitatea educațională cuprinde, potrivit *Metodologiei generale de evaluare și asigurare a calității*, următoarele componente: *conținutul programelor de studii, rezultatele învățării, cercetarea științifică și activitatea financiară.*

Art. 15 – (1) Evaluarea și asigurarea calității programelor de studii vizează trei niveluri de abordare: *structura programelor de studii* la nivel instituțional, *nivelul curriculum-ului* fiecărui program și *nivelul procesului de învățământ.*

(2) În cazul *structurii programelor de studii la nivel instituțional*, evaluarea și asigurarea calității se realizează pe baza unui sistem de standarde și indicatori care vizează:

- a) corespondența dintre structura pe domenii și pe cicluri a programelor de studii din *oferta Universității și cererea de studii*, atât *la intrare* (afluxul de candidați la admitere), cât și *la ieșire* (structura cererii pe piața calificărilor universitare);
- b) corespondența dintre dinamica domeniilor (specializărilor) din structura Universității și tendințele actuale și de perspectivă, pe plan intern și internațional, privind apariția de noi domenii și calificări (de licență, masterat sau doctorat);
- c) corelarea structurii programelor de studii cu cerințele și așteptările beneficiarilor direcți și indirecti ai Universității, ale comunității social-economice locale și regionale;
- d) coerența dezvoltării studiilor pe verticala ciclurilor universitare: licență, masterat, doctorat;
- e) corelarea dintre dinamica domeniilor (specializărilor) de studii și domeniile de cercetare științifică;
- f) alinierea la standardele naționale privind *autorizarea*, în cazul domeniilor (specializărilor) propuse spre înființare, și privind *acreditarea* și, respectiv, *evaluarea periodică*, în cazul domeniilor (specializărilor) existente.

(3) În cazul *curriculum-ului universitar* aferent fiecărui program de studiu, evaluarea și asigurarea calității se realizează pe baza unui sistem de standarde și indicatori care vizează:

- a) proiectarea curriculară, definirea obiectivelor și a competențelor vizate;
- b) structurarea optimă a curriculum-ului pe tipuri discipline (fundamentale, de specialitate, complementare; obligatorii, opționale, facultative);
- c) structurarea optimă a curriculum-ului pe tipuri de activități didactice (cursuri, seminarii, laboratoare, practică) și pe tipuri de evaluare (formativă, sumativă; orală, scrisă, practică);
- d) adecvarea structurii și a conținuturilor curriculare la profilul de formare a specialistului, în acord cu competențele solicitate de exercitarea în condiții reale a profesiei sau a calificării dobândite prin studii;
- e) concordanța structurii și conținuturilor curriculum-ului cu standardele naționale și europene;
- f) îndeplinirea condițiilor de eficiență și sustenabilitate economico-financiară pentru fiecare program de studii;

(4) Evaluarea și asigurarea calității la nivelul *procesului de învățământ* se realizează printr-un sistem de standarde și indicatori care vizează:

- a) proiectarea didactică (fișele disciplinelor, tematicile pentru seminarii, proiectele pentru laboratoare și lucrări practice);
- b) organizarea procesului de învățământ (formațiile de studii, orarul, structura semestrelor și anilor de studiu, planificarea sesiunilor de examene);
- c) strategiile didactice, metodele și mijloacele de predare-învățare;
- d) metodele și tehnicile de evaluare a studenților (obiectivitate, corectitudine, transparență, relevanță);
- e) relațiile de interdependență predare – învățare - evaluare;
- f) relațiile de interdependență dintre strategiile didactice și performanțele școlare și

profesionale ale studenților;

Art. 16 – (1) Rezultatele învățării constituie reperul principal pentru întregul sistem de evaluare și asigurare internă a calității educației. Rezultatele învățării se evidențiază în principal prin *performanțele dobândite de studenți* în procesul de învățământ și prin *succesul absolvenților pe piața muncii*.

(2) Indicatorul principal al performanțelor studenților îl reprezintă *notele și calificativele obținute în urma evaluărilor*. Relevanța acestui indicator se prezintă sub două aspecte:

- a) sub *aspect structural*, indicatorul relevă ponderea studenților pe niveluri de performanță academică (exprimate în note) și se poate determina la nivelul unei grupe, al unei serii de curs, al unei specializări, al unei facultăți și la nivelul Universității; în funcție de obiectivele urmărite, indicatorul se poate determina pentru un semestru, un an de studiu sau un ciclu de studii;
- b) sub *aspect dinamic (procesual)*, indicatorul relevă evoluția sau involuția performanțelor studenților între începutul și finalul unei perioade de studii (un an universitar, un ciclu de studii) și se poate determina pentru o grupă, o serie de curs, o specializare, o facultate și la nivelul Universității;

(3) Rezultatele învățării se pun în evidență și prin indicatorii *succesului/insuccesului școlar*, dintre care cei mai semnificativi sunt:

- a) numărul și ponderea studenților integraliști după două sesiuni de examene;
- b) numărul și ponderea studenților integraliști după trei sesiuni de examene;
- c) numărul și ponderea studenților integraliști după sesiuni de reexaminări;
- d) ponderea studenților care înregistrează un progres, respectiv un regres, între începutul și finalul unei perioade de studii (un an universitar, un ciclu de studii);

(4) Rezultatele învățării se pun în evidență și prin indicatorii de *randament*, respectiv indicatorii *pierderilor școlare*, dintre care cei mai semnificativi sunt:

- a) evoluția numărului de studenți de-a lungul fiecărui program de studii, respectiv diferența dintre numărul studenților care încep și numărul studenților care finalizează programul de studii;
- b) numărul și ponderea studenților care promovează în urma unor perioade de prelungire de școlaritate (semestre, ani), respectiv numărul și ponderea studenților care finalizează studiile într-o perioadă mai mare decât durata standard a domeniului (specializării);
- c) numărul și ponderea studenților exmatriculați care, după anularea motivului exmatriculării, se întorc în Universitate (pierderi temporare), respectiv numărul studenților exmatriculați care nu se mai întorc în Universitate (pierderi definitive);
- d) structura pierderilor școlare pe factori și cauze (incapacitate, dezinteres, carențe ale procesului de învățământ, factori sociali, economici, financiari, starea de sănătate etc.);

(5) Al doilea grup important de indicatori ai rezultatelor învățării îl reprezintă indicatorii privind *succesul/insuccesul absolvenților pe piața muncii*, dintre care cei mai importanți sunt:

- a) numărul și ponderea absolvenților care se integrează profesional în concordanță cu domeniul (specializarea) și nivelul studiilor absolvite (al diplomei obținute);
- b) numărul și ponderea absolvenților care se integrează profesional în domenii conexe sau apropiate, dar la nivelul studiilor absolvite;
- c) numărul și ponderea absolvenților care se integrează profesional în afara domeniului (specializării) sau/și sub nivelul studiilor absolvite;
- d) numărul și ponderea absolvenților care nu reușesc să se integreze profesional (șomeri);
- e) numărul și ponderea absolvenților care continuă studiile universitare în ciclurile superioare (masterat, doctorat);
- f) relația dintre succesul/insuccesul profesional și performanțele obținute de absolvenți în cursul studiilor (relevanța socială a notelor școlare);

(6) Semnificația indicatorilor privind rezultatele învățării poate fi pusă în evidență în trei ipostaze:

- a) ca *indicatori normativi*, situație în care numărul și ponderea studenților (absolvenților) din diferitele categorii de performanță se raportează la anumite *norme* sau *standarde* stabilite la nivelul fiecărei specializări, al facultăților sau al Universității;
- b) ca *indicatori comparativi intrainstituțional*, situație în care numărul și ponderea studenților (absolvenților) din diferitele categorii de performanță se raportează la media performanțelor înregistrate în cadrul unei specializări, al unei facultăți sau la nivelul Universității;
- c) ca *indicatori comparativi interinstituțional*, situație în care numărul și ponderea studenților (absolvenților) din diferitele categorii de performanță se raportează la rezultatele înregistrate de studenții altor universități, în aceleași domenii sau în domenii apropiate, la nivelul aceluiași ciclu de studii universitare;

Art. 17 – (1) Cercetarea științifică este definită ca parte integrantă a activității academice și ca o componentă a *eficacității educaționale*. Evaluarea și asigurarea calității în domeniul cercetării științifice vizează: *structurile de cercetare, temele și activitățile de cercetare, rezultatele cercetării, relația dintre cercetare și învățare, activitatea editorială*.

(2) Calitatea *structurilor de cercetare* se evaluează și se asigură printr-un sistem de standarde și indicatori ce vizează:

- a) *identitatea științifică* a structurii de cercetare, definirea și motivarea domeniului disciplinar sau interdisciplinar de cercetare, plasarea structurii în rețeaua intrainstituțională și în rețelele naționale și internaționale de cercetare din același domeniu sau din domenii conexe;
- b) *nivelul de organizare* a structurilor de cercetare: laborator, colectiv, centru, institut, departament;
- c) *nivelul de recunoaștere și de acreditare* a structurii de cercetare: instituțional, regional, național, internațional, respectiv acreditare la nivelul Senatului, la nivelul CNCSIS sau altor organisme naționale, la nivel european;
- d) *resursele umane* care susțin structura de cercetare (cadre didactice, cercetători, laboranți, personal administrativ);
- e) *baza materială*: spații, laboratoare, bibliotecă, aparatură de investigare;
- f) *finanțarea structurilor de cercetare*, ponderea surselor de finanțare (din granturi, din contracte, din prestarea unor servicii de consultanță sau audit, din valorificarea publicațiilor ș.a.), raportul dintre autofinanțare și finanțarea de la bugetul Universității.

(3) Calitatea *temelor și activităților de cercetare* se evaluează și se asigură printr-un sistem de standarde și indicatori care vizează:

- a) *originalitatea*, constând în contribuția adusă la dezvoltarea de noi cunoștințe sau direcții de cercetare, de noi metodologii sau moduri de abordare;
- b) *soliditatea teoretică și metodologică*, constând în rigoarea sistemului conceptual, validitatea metodelor și instrumentelor de cercetare, transparența demersurilor și verificabilitatea rezultatelor cercetării, onestitatea concluziilor;
- c) *relevanța*, constând în gradul în care tema de cercetare răspunde unor preocupări actuale în domeniu, oferă soluții unor probleme încă nerezolvate și este utilă altor cercetători;

(4) Sistemul de indicatori pentru evaluarea calității *rezultatelor cercetării* se stabilește pe domenii ale cercetării, potrivit particularităților fiecărui domeniu. Pe ansamblu, se iau în considerare următoarele tipuri de rezultate:

- a) *articole în reviste științifice* (nivelul de recunoaștere a revistelor pe plan intern și internațional);
- b) *studii prezentate la conferințe* (nivelul de organizare și de recunoaștere a conferințelor pe plan intern și internațional);
- c) *cărți și monografii* (nivelul editurilor sau al editorilor: local, național, internațional);
- d) *patente, instrumente sau tehnologii aplicative*;
- e) *documentații științifice* în cadrul programelor naționale sau europene de dezvoltare socială;
- f) *documentații științifice* în cadrul serviciilor de consultanță și audit pentru instituții și

agenți economici;

- g) *documentații științifice* pentru fundamentarea strategiilor și deciziilor la nivelul Universității;

(5) Evaluarea și asigurarea calității cercetării științifice are în vedere și *relația dintre cercetare și învățare* și se realizează printr-un sistem de indicatori ce vizează:

- a) contribuția activităților de cercetare la dezvoltarea curriculum-ului universitar;
- b) contribuția activităților de cercetare la dezvoltarea tehnologiei didactice;
- c) cuprinderea studenților în activitățile de cercetare și practicarea *învățării prin cercetare* ca formă specifică a învățării la nivel universitar;

(6) Evaluarea și asigurarea calității *activității editoriale* și de tipărire a publicațiilor Universității se realizează printr-un sistem de standarde și indicatori ce vizează:

- a) condițiile de acceptare spre publicare;
- b) condițiile privind acordarea ISBN/ISSN;
- c) condițiile și regulile privind contractarea editării lucrărilor și de stabilire a regimului de *copyright*;
- d) regulile privind identificarea autorilor în cazul lucrărilor cu coautori, al lucrărilor colective și al revistelor;
- e) condițiile privind utilizarea aparatului critic și a bibliografiei;
- f) normele privind volumul, formatul și tehnoredactarea lucrărilor;
- g) normele privind tirajul minim/optim și distribuirea lucrărilor.
- h) normele privind calitatea tehnică și estetică a tipăririi.

Art. 18 – (1) Activitatea financiară este definită ca parte integrantă a activității academice și ca o componentă a *eficacității educaționale*. Evaluarea și asigurarea calității în domeniul activității financiare vizează: *raportul venituri-cheltuieli* și *managementul financiar*.

(2) Evaluarea și asigurarea calității privind *raportul dintre venituri și cheltuieli* se realizează printr-un sistem de standarde și indicatori care vizează:

- a) nivelul optim al veniturilor pentru funcționarea normală a instituției;
- b) volumul și ponderea veniturilor pe surse (de la bugetul de stat, din taxe de studii, din granturi și contracte de cercetare, din prestări de servicii specifice, din alte surse);
- c) structura veniturilor pe facultăți, departamente și unități de cercetare;
- d) criteriile de stabilire a cuantumului taxelor de studii și a celorlalte prețuri ale serviciilor prestate de Universitate, în condițiile unor raporturi optime preț/calitate și, respectiv, preț-costuri;
- e) volumul și structura generală a cheltuielilor;
- f) ponderea fondurilor pentru dezvoltare (investiții, dotări) în totalul veniturilor, respectiv în totalul cheltuielilor;
- g) volumul și structura cheltuielilor de personal pe categorii (personal didactic, personal de cercetare, personal TESA);
- h) volumul și structura cheltuielilor materiale;
- i) raportul venituri-cheltuieli la nivel instituțional și la nivelul structurilor descentralizate (facultăți, departamente, unități de cercetare);

(3) Evaluarea și asigurarea calității la nivelul *managementului financiar* se realizează printr-un sistem de standarde și indicatori care vizează:

- a) corelarea managementului financiar cu managementul academic și utilizarea finanțelor Universității în acord cu strategia de dezvoltare instituțională;
- b) procedurile de stabilire, de evidență și de urmărire a veniturilor și cheltuielilor pe surse și destinații;
- c) procedurile de stabilire, de evidență și de urmărire a veniturilor și cheltuielilor pe structurile descentralizate (centre de responsabilitate bugetară): facultăți, departamente, unități de cercetare, compartimente de servicii și tehnico-administrative;
- d) criteriile și procedurile de susținere financiară a structurilor care înregistrează deficite și modalitățile de compensare internă a deficitelor;

- e) criteriile și modalitățile de determinare a eficienței economico-financiare a activităților Universității și de îmbinare a eficienței cu calitatea.

V. Managementul calității

Art. 19 – (1) La nivel instituțional, rectorul Universității este direct responsabil pentru managementul calității. El poate delega competențele de conducere operativă a *Sistemului Instituțional de Management al Calității* (SIMC) unui prorector.

(2) Structurile responsabile pentru managementul calității sunt: *Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității* și *Centrul pentru Managementul Calității și Strategie Instituțională*.

Art. 20 – Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității are ca atribuții:

- a) elaborarea *Declarației pentru calitate* a Senatului Universității;
- b) elaborarea *proiectului de strategie* a Universității în materie de asigurare și evaluare a calității educației;
- c) stabilirea politicii generale a Universității privind nivelurile optime ale standardelor pe baza cărora se evaluează și se monitorizează calitatea;
- d) elaborarea și prezentarea spre aprobare Senatului a *Raportului anual de evaluare internă a calității educației* și a *Planului operațional de asigurare a calității*.

Art. 21 – (1) Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității are următoarea componență:

- a) 3 reprezentanți ai corpului profesoral, aleși prin vot secret de Senat;
- b) un reprezentant al studenților, desemnat de organizația studentască;
- c) un reprezentant al absolvenților.

(2) Din comisie mai pot face parte:

- a) un reprezentant al angajatorilor;
- b) un reprezentant al minorităților naționale din rândul cadrelor didactice sau al studenților.

(3) Cu excepția reprezentanților corpului profesoral, ceilalți membri ai Comisiei sunt desemnați de Senat, prin vot deschis.

(4) Conducerea operativă a Comisiei este asigurată de rector sau de un coordonator desemnat de acesta. În cazul în care rectorul desemnează un coordonator, acesta este membru de drept al Comisiei, peste numărul celor 3 reprezentanți ai corpului profesoral aleși prin vot secret de Senat.

(5) Membrii Comisiei nu pot îndeplini funcții de conducere în Universitate, cu excepția coordonatorului desemnat de rector să asigure conducerea ei operativă.

(6) Activitatea Comisiei pentru Evaluarea și Asigurarea Calității este asistată de un *serviciu tehnic de specialitate*, încadrat cu personal auxiliar, ale cărui mărime și competențe se stabilesc prin decizia rectorului. O parte din posturile acestui serviciu pot fi acoperite în regim de cumul de activități și de către persoane din corpul profesoral.

(7) Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității are următoarele atribuții:

- a) coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității, aprobate de Senat, conform domeniilor și criteriilor prevăzute de Legea 87/2006 și de prezentul Regulament;
- b) elaborează anual un *Raport de evaluare internă privind calitatea educației* la nivel instituțional. Raportul este adus la cunoștință tuturor beneficiarilor Universității prin afișare sau publicare;
- c) formulează propuneri de îmbunătățire a calității educației în Universitate.

(8) Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității elaborează anual un Raport de evaluare internă privind calitatea educației. Acesta reflectă, într-un limbaj clar, accesibil beneficiarilor direcți sau indirecti ai Universității, situația reală a îndeplinirii criteriilor, standardelor și

indicatorilor de calitate, precum și politicile instituționale în materie de asigurare și dezvoltare a calității.

- a) Raportul anual de evaluare internă privind calitatea educației este însoțit de un *set de propuneri* ale Comisiei pentru Evaluarea și Asigurarea Calității vizând îmbunătățirea indicatorilor de performanță și a managementului calității. Pe baza acestor propuneri, Senatul adoptă un *plan operațional pentru asigurarea calității*, care face parte integrantă din *planul operațional anual*.
- b) Raportul anual de evaluare internă privind calitatea educației este principalul document care este pus la dispoziția ARACIS sau a altor organisme abilitate pentru *evaluarea externă* a Universității, atunci când se solicită evaluarea periodică sau, după caz, autorizarea ori acreditarea, unui program de studii, a unei structuri sau a întregii instituții.
- c) Raportul anual de evaluare internă privind calitatea educației este un document obligatoriu pentru demersurile de obținere a *finanțării de bază* și a *finanțării complementare*, precum și pentru participarea Universității la competiția pentru *granturile de cercetare științifică*. Un exemplar al Raportului este înaintat Direcției Generale Învățământ Superior din cadrul ministerului de resort, împreună cu *planul strategic de dezvoltare instituțională*.
- d) Raportul anual de evaluare internă privind calitatea educației este un document public, care se aduce la cunoștința tuturor beneficiarilor prin afișare sau publicare.

Art. 22 – (1) Centrul pentru Managementul Calității și Strategie Instituțională este o structură cu caracter operațional și specializată în coordonarea și aplicarea procedurilor, criteriilor, standardelor și indicatorilor de evaluare a calității, corespunzător strategiei pentru calitate adoptate de Senat și sistemului de asigurare și evaluare a calității întocmit de *Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității*.

(2) Pentru realizarea misiunii și obiectivelor asumate, CMCSI este investit cu următoarele atribuții:

- a) elaborează Strategia Instituțională, *concretizată prin Planuri Strategice la nivel de Universitate*, și o supune aprobării Senatului;
- b) elaborează și supune spre aprobare Senatului proiectele privind strategia, standardele și procedurile de evaluare și asigurare a calității la nivel instituțional;
- c) planifică, organizează și ține sub control asigurarea calității fiecărei entități organizatorice a Universității;
- d) monitorizează activitățile de evaluare și asigurare a calității la nivelul structurilor academice (facultăți, departamente, unități de cercetare) și administrative ale Universității;
- e) asigură aplicarea sistemului de criterii, standarde și indicatori și a procedurilor de evaluare a calității elaborate de *Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității*;
- f) monitorizează procesul de aplicare a tehnicilor de colectare a datelor (chestionare, formulare statistice, fișe de observație, scale de evaluare s.a.) și de determinare a indicatorilor de performanță;
- g) asigură centralizarea datelor și întocmirea formularelor sintetice privind situația îndeplinirii standardelor și indicatorilor de performanță la nivel instituțional;
- h) întocmește, gestionează și actualizează baza de date a Universității privind calitatea;
- i) cooperează cu Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea calității la elaborarea *planului operațional anual privind asigurarea calității* și la întocmirea *rapoartelor de evaluare periodică a calității educației* la nivel instituțional;
- j) elaborează *Manualul Calității*, care prezintă sistemul de management al calității din Universitate, structura organizatorică, responsabilitățile, precum și structura documentelor utilizate pentru implementarea și menținerea sistemului de management al calității;

(3) În cadrul CMCSI își desfășoară activitatea **Consiliul CMCSI**, coordonat de directorul CMCSI. Consiliul CMCSI este format din următorii membri:

- a) președintele CEAC;
- b) prodecanii responsabili cu managementul calității la nivelul facultăților;
- c) membrii CMCSI, responsabili cu calitatea, în cadrul departamentelor existente la nivelul

celor 5 facultăți;

d) un reprezentant al structurilor tehnico-administrative desemnat de Direcția General Administrativă a Universității.

e) un reprezentant din partea studenților, desemnat de organizațiile studențești legal constituite;

(4) Consiliul CMCSI are următoarele atribuții:

a) asigură monitorizarea și evaluarea operativă a modului de aplicare a sistemului de management al calității și strategiei instituționale la nivelul structurilor universitare;

b) urmărește punerea în practică a reglementărilor, procedurilor și instrumentelor de evaluare și asigurare a calității și strategiei instituționale;

c) aprobă programul anual de activități al CMCSI;

d) verifică și avizează rapoartele de evaluare internă întocmite de *comisiile pentru evaluarea internă și asigurarea calității educației* în vederea transmiterii la ARACIS sau alte agenții specializate din țară sau străinătate, pentru toate tipurile de evaluări (evaluare periodică, autorizare, acreditare);

e) asigură colectarea informațiilor și centralizarea datelor necesare întocmirii *Raportului anual privind asigurarea calității educației și strategiei instituționale și a Planului operațional anual privind asigurarea calității educației*;

f) participă la organizarea și realizarea programelor de cercetare/dezvoltare, de formare și de diseminare a informațiilor privind managementul calității;

g) întreține baza de date a managementului calității la nivel instituțional.

(5) În cadrul CMCSI își desfășoară activitatea **Corpul auditorilor interni** alcătuit din cadre didactice și cadre didactice auxiliare formate în acest sens, sub coordonarea unui auditor șef desemnat de Senatul Universității.

Art. 23 – (1) La nivelul *facultății*, decanul este direct responsabil pentru managementul calității. El poate delega competențele de conducere operativă a sistemului de asigurare a calității unui prodecan. În acest caz, prodecanul desemnat asigură relația directă a facultății cu Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității la nivel instituțional.

(2) La nivelul *departamentelor* și al *structurilor de cercetare*, responsabilitatea pentru managementul calității revine directorilor acestora. Departamentele și unitățile de cercetare sunt reprezentate în Consiliul CMCSI de un responsabil pentru calitate desemnat de consiliile structurilor respective.

(3) La nivelul *structurilor administrative și de servicii*, responsabilitatea pentru managementul calității revine directorului general administrativ. Acesta poate delega unele dintre competențele de conducere operativă a sistemului de asigurare a calității unor persoane din compartimentele și serviciile specializate. Un reprezentant al structurilor tehnico-administrative desemnat de Direcția General Administrativă a Universității este membru în Consiliul CMCSI.

VI. Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 24 – Prezentul Regulament intră în vigoare la data aprobării de către Senat. Odată cu aprobarea, se declanșează demersurile pregătitoare pentru implementarea Sistemului Instituțional de Management al Calității, respectiv:

a) se aprobă componența nominală a Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității la nivel instituțional;

b) se aprobă structura *Serviciului tehnic de specialitate* al Comisiei, precum și spațiul și dotările necesare desfășurării activității acesteia;

c) se stabilesc responsabilitățile managementului calității la nivelul structurilor academice și administrative.

Aprobat în Senatul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, la 13.07.2011

Actualizat în Senatul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, la 19.11.2014